

30.05.2012

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Przedmiot: Petycja 0338/2010, którą złożył T.F.T (Hiszpania) w imieniu „Plataforma por la defensa de los valles verdes”, w sprawie ujęć wodnych i wiercenia studni w „Sierra de Cazorla”, rezerwacie przyrody w Segura y las Villas w Jaén

1. Streszczenie petycji

Składający petycję wyrażają zaniepokojenie niekorzystnym oddziaływaniem na wody gruntowe w rezerwacie przyrody Sierra de Cazorla wskutek wiercenia studni w ramach zakrojonego na szeroką skalę prywatnego dochodowego przedsięwzięcia nawodnienia 654 hektarów gajów oliwnych, planowanego przez towarzystwo irygacyjne Beas del Segura. Studnie wiercone są na obszarze uznanym za objęty ochroną przez rząd Andaluzji w 1986 r. i wyznaczonym jako rezerwat biosfery przez UNESCO. Składający petycję utrzymują, że dochodzi do naruszania prawodawstwa Wspólnoty, w tym dyrektywy siedliskowej (teren, o którym mowa, to teren mający znaczenie dla Wspólnoty ES0000035, wchodzący w skład sieci Natura 2000) i dyrektywy 79/409/EWG (ponieważ jest to obszar specjalnej ochrony ptactwa) oraz ustawodawstwa krajowego, w tym planu hydrologicznego dorzecza Guadalquivir i planu zarządzania rezerwatem przyrody Sierra de Cazorla.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 1 lipca 2010 r. Zwrócono się do Komisji o przekazanie informacji (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji otrzymana dnia 13 stycznia 2011 r.

Przedmiotowa petycja dotyczy zezwolenia na przedsięwzięcie nawodnienia 654 hektarów w prowincji Jaén wodą pobieraną z rezerwatu przyrody Sierra de Cazorla w Segura y las Villas. Według składających petycję wpływ budowy ujęć wodnych na zasoby wodne

rezerwatu przyrody, który jest również obszarem Natura 2000, nie został odpowiednio oceniony. Oddziaływanie innych towarzyszących przedsięwzięciu inwestycji, które będą musiały zostać wybudowane na tym obszarze (nadziemne przewody wysokiego napięcia), również nie zostało odpowiednio ocenione. Składający petycję twierdzą, że naruszono europejskie prawodawstwo w dziedzinie ochrony środowiska: dyrektywę siedliskową 92/43/EWG¹, dyrektywę ptasią 2009/147/WE² oraz ramową dyrektywę wodną 2000/60/WE³.

Obszar ES0000035 „Sierra de Cazorla Segura y las Villas” został wyznaczony jako teren mający znaczenie dla Wspólnoty na podstawie dyrektywy siedliskowej oraz jako obszar specjalnej ochrony na podstawie dyrektywy ptasiej. W dyrektywie siedliskowej (art. 6 ust. 3 i 4) wymaga się, aby każde przedsięwzięcie, które może negatywnie oddziaływać na takie tereny, było poddawane ocenie. W świetle wniosków wynikających z takiej oceny właściwe władze wyrażają zgodę na przedsięwzięcie dopiero po upewnieniu się, że nie wpłynie ono niekorzystnie na dany teren. Przepisy art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG stanowią swojego rodzaju procedurę odstępstwa, ponieważ określa się w nich okoliczności pozwalające na realizację planów i przedsięwzięć o negatywnym wpływie lub uniemożliwiające tę realizację.

Zgodnie z dostępnymi informacjami z oświadczenia o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia (DIA) nie wynika, że przeprowadzono odpowiednią ocenę jego wpływu na walory środowiskowe uzasadniającą decyzję o wyznaczeniu obszaru realizacji.

Wnioski

W związku z powyższymi rozważaniami Komisja zwróci się do władz Hiszpanii w celu sprawdzenia, czy nie zostały naruszone przepisy dyrektywy siedliskowej i ramowej dyrektywy wodnej.

4. Odpowiedź Komisji (REV) otrzymana dnia 6 września 2011 r.

Komisja zwróciła się do władz Hiszpanii o szczegółowe informacje dotyczące oceny wpływu ujęć wody na zasoby wodne, a także wpływu urządzeń towarzyszących (które miałyby zostać wybudowane w granicach obszaru, jak nadziemne przewody wysokiego napięcia).

W wyniku analizy odpowiedzi otrzymanej z Hiszpanii nasunęły się jednakże nowe pytania i wystąpiła potrzeba dalszych informacji, jeżeli chodzi o zgodność przeprowadzonej oceny z dyrektywą siedliskową.

W związku z powyższym Komisja zwróciła się do hiszpańskich władz o dalsze szczegółowe informacje.

¹ Dz.U. L 206 z 22.7.1992.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Dz.U. L 20/7 z 26.1.2010.

³ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Dz.U. L 327 z 22.12.2000.

5. Odpowiedź Komisji (REV II) otrzymana dnia 27 stycznia 2012 r.

Komisja dwukrotnie zwracała się do władz Hiszpanii o szczegółowe informacje dotyczące wpływu budowy ujęć wody na zasoby hydrologiczne terenu mającego znaczenie dla Wspólnoty oraz obszaru specjalnej ochrony ES0000035 „Sierras de Cazorla Segura y las Villas”. Jeżeli chodzi o przepisy dyrektywy 92/43/EEC¹ (dyrektywa siedliskowa), otrzymane informacje nie zawierały odpowiedzi na niektóre kwestie, zatem Komisja ponownie zwróciła się do hiszpańskich władz o udzielenie odpowiedzi.

W odniesieniu do zastosowania dyrektywy o ocenie oddziaływania na środowisko (OOS)² należy zauważyć, że przedmiotowy projekt był objęty procedurą oceny oddziaływania na środowisko. Służby Komisji przeanalizowały dodatkowe informacje na ten temat dostarczone przez składającego petycję i zwróciły się do hiszpańskich władz o wyjaśnienia także w tym zakresie.

Informacje przekazane przez hiszpańskie władze wykazały, że nie oczekuje się pogorszenia stanu warstwy wodonośnej. W związku z tym najistotniejsze sprawozdanie wydane przez biuro planistyczne organu zarządzania dorzeczem Guadalquivir stwierdza, że dozwolone wydobycie wody z trzech ujęć (450 tys. m³ rocznie) jest bardzo niewielkie w porównaniu z dostępnymi zasobami (70 hm³ rocznie). Roczne wydobycie wody szacuje się na 22,7 hm³. Według informacji dostarczonych przez regionalnego ministra środowiska zasoby hydrologiczne są monitorowane zgodnie z zaleceniami hiszpańskiego Instytutu Geologii i Górnictwa.

Jeżeli chodzi o domniemane naruszenie prawa UE w zakresie odpowiedzialności za środowisko³, zgodnie z art. 12 dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko osoby fizyczne lub prawne, które są dostatecznie zainteresowane podejmowaniem decyzji odnoszących się do szkód wyrządzanych środowisku naturalnemu [w tym wszelkie pozarządowe organizacje wspierające ochronę środowiska i spełniające wymagania prawne] mogą przedkładać właściwym władzom⁴ wszelkie uwagi związane z przypadkami szkód wyrządzanych środowisku naturalnemu lub bezpośredniego zagrożenia wystąpieniem takich szkód, których są im znane, a także żądać podjęcia działań przez właściwe władze na mocy tejże dyrektywy.

Ponadto w wymienionej dyrektywie stwierdza się, że państwa członkowskie określają, co oznaczają pojęcia „dostatecznie zainteresowane” i „naruszenie prawa”.

Wniosek o podjęciu działań musi zawierać wszelkie istotne informacje i dane na poparcie przedstawionych spostrzeżeń dotyczących danej szkody wyrządzonej środowisku,

¹ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Dz.U. L 206 z 22.7.1992.

² Dyrektywa 85/337/EWG (Dz.U. L 175 z 5.7.1985) zmieniona dyrektywą 97/11/WE (Dz.U. L 73 z 14.3.1997), dyrektywą 2003/35/WE (Dz.U. L 156 z 25.6.2003) i dyrektywą 2009/31/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009).

³ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu. Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56-75.

⁴ Zgodnie z art. 11 ust. 1 dyrektywy 204/35/WE „państwa członkowskie wyznaczają właściwe władze odpowiedzialne za wypełnianie obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie”.

wykazujące niezbicie, że szkoda ta istotnie zachodzi. Właściwy organ może uznać takie uwagi i wnioski o podjęcie działań, umożliwiając zainteresowanemu podmiotowi gospodarczemu wyrażenie swoich poglądów na wniosek o podjęcie działań oraz towarzyszące mu spostrzeżenia. Następnie właściwy organ musi poinformować zainteresowane osoby o swojej decyzji przychyłającej się do wniosku lub odrzucającej go, a także o przyczynach takiej decyzji.

Warto zauważyć, że zgodnie z art. 13 dyrektywy zainteresowane osoby mają dostęp do możliwości skorzystania z procedur odwoławczych w sądzie lub innej bezstronnej instytucji publicznej w celu oceny decyzji, działań lub zaniechania działania właściwych władz na mocy niniejszej dyrektywy pod kątem ich proceduralnej i merytorycznej zgodności z prawem. Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego, które regulują dostęp do wymiaru sprawiedliwości, a także tych przepisów, które wymagają wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed skorzystaniem z prawnej procedury sądowej.

Jednakże w dodatkowych informacjach przekazanych przez składającego petycję we wrześniu 2011 r. nie wyjaśniono, w jaki sposób składający petycję wykorzystał mechanizmy ustanowione w tym celu w dyrektywie 2004/35/WE. W tych okolicznościach Komisja nie jest w stanie rozpatrywać dalej jego wniosku dotyczącego domniemanego naruszenia dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko.

6. Odpowiedź Komisji (REV) otrzymana dnia 30 maja 2012 r.

Trzykrotnie zwrócono się do właściwych organów o przekazanie informacji dotyczących oceny potencjalnego oddziaływania projektu na teren mający znaczenie dla Wspólnoty oraz obszar specjalnej ochrony ES0000035 „Sierras de Cazorla Segura y las Villas”, a także informacji dotyczących określenia oddziaływania ujęć wodnych na warstwę wodonośną terenu mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Odpowiedzi udzielone przez władze hiszpańskie nie rozwiały sygnalizowanych obaw dotyczących braku odpowiedniej oceny negatywnych skutków projektu dla sieci Natura 2000. Ponadto informacje przekazane przez władze hiszpańskie wydają się potwierdzać, że ujęcie wodne wywołało już pewne negatywne skutki na terenie mającym znaczenie dla Wspólnoty oraz obszarze specjalnej ochrony. Komisja żywi też nadal obawy dotyczące wymogów w zakresie oświadczenia o oddziaływaniu na środowisko, których nie wdrożono i nie monitorowano w prawidłowy sposób.

W związku z powyższym Komisja rozważa wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z oddziaływaniem omawianego projektu na sieć Natura 2000.